

Voorwoord

door Frans Lejeune

Als alles goed gegaan is, heeft u dit nummer samen met het bridgeblad van april ontvangen. Het is de bedoeling voortaan de Weko-wijzer altijd op deze wijze te gaan versturen. Dat heeft voor de NBB een aantal voordelen die voornamelijk financieel van aard zijn en voor u betekent het dat het blad voortaan (noodgedwongen) eerder en ook regelmatig zal verschijnen.

Wat kunt u deze keer verwachten? Allereerst een correctie op een artikel van Sytze Sietsma in de vorige Weko-wijzer over de praktijkdagen van de wedstrijdlederscursus. Een aantal lezers heeft gewezen op twee kleine onvolkomenheden en die worden hier rechtgezet.

Verder de gebruikelijke uitspraken van de Protestcommissie. Wel is er iets nieuws. De Protestcommissie heeft besloten voortaan bij de uitspraken die aan de belanghebbenden worden verstuurd het betreffende spel en biedverloop te vermelden alsmede een aanvullend commentaar van de PK over het hoe en waarom van de beslissing. Die commentaren zijn nadrukkelijk ook bedoeld voor de lezers van de Weko-wijzer en zullen dus voortaan gepubliceerd worden. Daarmee is wel

aanvullend commentaar van de Weko (of één van haar leden) grotendeels overbodig geworden. Slechts in bijzondere gevallen zal er daarom nog een naschrift namens de Weko komen.

Vervolgens twee artikelen van Ton Kooijman over rekenen. Het eerste gaat over de manier waarop meerdere arbitrale scores verwerkt moeten worden, het tweede over een speciaal geval waarbij het berekenen van de juiste score bepaald niet triviaal is.

Dan nog een samenvatting van het verslag van de laatst gehouden bijeenkomst van de bondsarbiters, een verslag van de Remu recorddrive en tot slot doet Ton Kooijman een poging een oude rubriek nieuw leven in te blazen. In een verleden bestond er een rubriek 'Van de groene tafel', waarin arbitrale probleempjes besproken werden. Ton behandelt vier zaken die ieder op zich interessant zijn.

Hebt u vragen waarvan u denkt dat ze in deze rubriek thuishoren, aarzelt u niet ons te schrijven. Als wij het probleem interessant genoeg vinden zullen we het zeker plaatsen en voorzien van een Weko-antwoord.

Erratum bij Weko-wijzer 80

door Sytze Sietsma

Een opmerking bij een artikel in Weko-wijzer 80, het winternummer van 2000. Helaas is bij het overnemen van de bestanden van de praktijkdag voor de wedstrijdledersopleidingen iets misgegaan.

Bij spel 3 van de praktijkdag in mei is een regel weggefallen. Zoals meerdere lezers ons gemeld hebben is de gegeven oplossing niet correct. In dit probleem is de regel met de gespeelde kaarten van slag 7 met knippen en plakken per ongeluk verdwenen. Bekijk de situatie zoals die is na de zevende slag (pas op dat moment

wordt de kaart gevonden). De gegeven oplossing is dan wel correct.

In spel 6 van dezelfde praktijkdag staat ook een slordigheid. Bij *die* slordigheid kan ik knippen en plakken en vooral Windows een stuk moeilijker de schuld geven (lekker makkelijk toch?: iets of iemand die niets kan terugzeggen en die je bijna altijd de schuld kan geven als er iets fout gaat). In de toelichting onderin staat de opmerking dat 'OW' de slag niet gemaakt hebben en dat moet natuurlijk 'oost' zijn.

Uitspraken van de Protestcommissie

In het kader van een betere communicatie van de genomen beslissingen, heeft de Protestcommissie zich voorgenomen om zelf naast de secce uitspraken voortaan ook een toelichting te geven. Daarbij zal regelmatig in zeer algemene termen aangegeven worden waarom de PK in dit specifieke geval deze beslissing genomen heeft. De bedoeling is dat enerzijds de beslissingen voor een groter publiek begrijpelijk worden en anderzijds dat de gegeven motiveringen de wedstrijdleiders in het land een duidelijke richtlijn geven hoe in voorkomende gevallen te handelen. In dit nummer de eerste proeve van deze vernieuwing. Zelf verwoordt ze dat in het begeleidende schrijven als volgt:

'De protestcommissie streeft ernaar haar besluitvorming en haar beslissingen beter naar buiten toe te communiceren. Een middel daartoe is het schrijven van een 'aanvullend commentaar' bij beslissingen waar wat minder formeel op de zaak kan worden ingegaan. Dit commentaar is in eerste instantie bedoeld voor publicatie in de Weko-wijzer, enige kennis van zaken wordt derhalve verondersteld, maar het commentaar wordt nadrukkelijk ook meegezonden met de beslissing aan de betrokkenen.'

Protest 00-50

Tweede Divisie viertallen

Spel 28

N / NZ

♠ H9

♥ V93

♦ AVB102

♣ V42

♠ A53

♥ 74

♦ H875

♣ AH76

♠ V1064

♥ 109852

♦ 93

♣ 853

N

W

O

Z

♠ B872

♥ AHB6

♦ 64

♣ B109

West	Noord	Oost	Zuid
1SA	doublet ^A	2♣ ^A	pas
2♦ ^A	pas	2♥ ^A	pas
3SA ^A	allen passen		

Het doublet van noord was uitgelegd als een zeskaart klaveren of een goede vijfkaart ruiten. NZ spelen deze verdediging tegen een sterke SA-opening; tegen een zwakke SA-opening betekent doublet 12⁺ punten.

Noord had voordat hij doubleerde in zijn biddingbox zitten plukken (volgens oost had hij al een paskaartje gepakt) en toen geïnformeerd hoe sterk 1SA was. OW spelen dit als 14-16 punten. Noord besloot toen dit als een zwakke SA te behandelen; zuid vond dat dit als een sterke SA gezien moest worden (wat gebruikelijk is) en gaf de daarbij horende uitleg.

OW bereikten desondanks het normale eindcontract van 3SA. Na een klaverenstart ging dat één down. OW beklagden zich over het feit dat zij door de actie van noord en de door zuid gegeven uitleg een slecht resultaat behaald hadden: bij goede uitleg had oost kunnen redoubleren en dan was 1SA XX mogelijk het eindcontract geworden (of eventueel 2♣X door NZ). De wedstrijdleader zag geen overtreding (noord had slechts een verkeerde bieding gedaan) en liet de score staan. OW gingen daarop naar de PK. Deze overwoog:

- dat de wedstrijdleader heeft vastgesteld dat er in de eerste biedronde noch door noord noch door oost een zodanige overtreding is begaan dat ingrijpen noodzakelijk was;
- dat de uitleg van zuid een acceptabele weergave was van de afspraken van het partnership;
- dat er derhalve geen overtreding is begaan en het tafelresultaat gehandhaafd dient te blijven.

door een negatief bod en een denkpauze gevolgd door een positief bod. In het eerste geval is de ongeoorloofde informatie altijd glashelder, 'ik heb over voor mijn bieden', en gebruik maken hiervan is tegen de letter en de geest van de spelregels, het maakt het spel kapot. Dit is de bulk van de denkpauze-arbitrages en de PK zal in deze een 'harde lijn' blijven volgen. In geval van een positief bod ligt de zaak anders. In zijn algemeenheid is de betekenis van de denkpauze veel moeilijker te duiden (er zijn uiteraard gevallen waar dat wel zo is) en de suggesties die daar uit voortkomen veel vager. Het betreft vaak biedsituaties die inherent moeilijk zijn (high-level competitie, wel of geen slempoging, etc.) en waar de denkpauze vaak niet meer zegt dan dat het inderdaad een moeilijk probleem is. Het mag niet zo zijn dat in een situatie als de onderhavige noord de 'goede beslissing' niet meer mag nemen op basis van een spelregelinterpretatie in de zin van 'zowel doublet als 7♥ zou door de denkpauze kunnen zijn gesuggereerd', en als hij het goed doet hij de score van het andere alternatief krijgt. Dat maakt het spel ook kapot. In dit soort gevallen zal de PK toch enig reëel causaal verband willen zien tussen de gekozen actie en de ongeoorloofde informatie voordat er sprake is van 'gebruik maken van'.

Er was nog een side-issue. OW stellen dat ze zonder denkpauze 7♥ met 7♠ uitgenomen zouden hebben. Het interpreteren van denkpauzes ed. van de tegenpartij is echter geheel voor eigen risico. Er is hier geen sprake van dat zuid nadacht met het oogmerk de redbeslissing van OW te beïnvloeden.

Het geld. Het betreft een principiële kwestie en de PK was niet unaniem in de zin dat van een niet aanwezig lid bekend was dat hij er op punten anders over denkt. Goede redenen voor teruggave. Aan de andere kant is deze case in eerste aanleg zowel procedureel als inhoudelijk voldoende correct behandeld en de protesterende partij had niet meer te vertellen dan

'we zijn het er niet mee eens'. In dergelijke gevallen is het beleid van de PK om niet tot teruggave over te gaan.

Protest 01-02 Clubcompetitie

Spel 28 ♠ A742
W / NZ ♥ VB65
 ♦ A
 ♣ AVB5

♠ HV83		N	♠ B
♥ A10742	W	O	♥ H93
♦ V10		Z	♦ B87654
♣ 103			♣ H82

♠ 10965
 ♥ 8
 ♦ H932
 ♣ 9764

West	Noord	Oost	Zuid
pas	1♣	3♦	pas
pas	dat doubleer ik		allen passen

Oost informeert naar de betekenis van het doublet van noord en krijgt te horen dat dat een strafdoublet is. Oost ging twee down, maar stelde dat hij bij juiste uitleg vrijwel zeker maar één down gegaan zou zijn. Als noord de ruiten tegen heeft, zag oost zelfs maakkansen, maar de gekozen speelwijze leidde nu tot twee down. Oost maakt bezwaar tegen de wijze van doubleren van noord en tegen de uitleg. De wedstrijdleader zag geen reden om noord te bestraffen en liet ook de score staan. Het protestcomité van de vereniging gaf wel een straf aan noord, maar liet ook de score staan. Daarop ging oost naar de PK. Deze overwoog:

- dat de uitleg 'straf' niet correct is, het normale gebruik van dit begrip in dit soort situaties impliceert dat degene die doubleert tenminste enige waarden en of lengte in troef heeft;
- dat met correcte dan wel geen uitleg oost naar alle waarschijnlijkheid een speelplan gekozen zou hebben gebaseerd op (enige) troeflengte in zuid hetgeen tot één down zou hebben geleid.

De Protest Commissie heeft besloten:

- de beslissing van de wedstrijdleader en van de PC van de vereniging te vernietigen voor zover het de score op het spel betreft;
- de score op het spel vast te stellen op 3♦ gedoubleerd één down.
- het protestgeld te retourneren.

Aanvullend commentaar bij 01-02:

Uitleg geven is moeilijk en zeker op lager niveau worden daar geen al te hoge eisen aan gesteld. Maar het begrip 'straf' gebruiken terwijl uit de stukken blijkt dat het paar doublet met deze noordhand normaal acht gaat te ver. Overigens is heel vaak het antwoord 'geen (speciale) afspraken' het correcte en volledige antwoord op de vraag 'wat betekent dat', zo ook hier. De tegenpartij heeft recht op duidelijke en volledige informatie omtrent gemaakte afspraken en eventuele gewoontes. Maar als die er niet zijn, zijn ze er niet. Het wijdverbreide gebruik om dan maar te gaan filosoferen over wat het zou kunnen zijn is ongewenst. Het creëert vaak problemen die vervolgens voor eigen rekening zijn.

Protest 01-03

NBB-beker

Spel 17 ♠ H109
 N / - ♥ AH96
 ♦ 109
 ♣ H953

♠ V432 ♥ 4 ♦ A72 ♣ AB1074	N W O Z	♠ A5 ♥ VB753 ♦ HVB863 ♣ -
------------------------------------	------------------	------------------------------------

♠ B876
 ♥ 1082
 ♦ 54
 ♣ V862

West	Noord	Oost	Zuid
-	1♣	2SA ^A	pas
...3♦	pas	4♦	pas
5♦	allen passen		

2SA is uitgelegd als de twee laagst overgebleven kleuren. De denkpauze van west

wordt niet betwist. Na afloop hebben NZ om een oordeel van de wedstrijdleader gevraagd. Deze stelde vast dat aan de andere tafel na hetzelfde biedverloop op 3♦ gepast werd en dat pas dus een redelijk alternatief was. Hij wijzigde de score dan ook in 3♦ +2. OW waren het daarmee niet eens en gingen naar de PK. Deze overwoog:

- dat de denkpauze gevolgd door een negatief bod duidelijk interpreteerbare ongeoorloofde informatie oplevert, namelijk dat verdere actie vermoedelijk goed uitpakt;
- dat 4♦ een alleszins normale actie is (anders is een zelfstandige straf op zijn plaats), technisch gesproken is het naar het oordeel van de topspelers in de PK het beste bod in deze situatie, maar passen op 3♦ komt zeer zeker in aanmerking, is derhalve een logisch alternatief en dus is verdere actie na de denkpauze ontoelaatbaar.

De Protest Commissie heeft besloten:

- de beslissing van de wedstrijdleader te bekrachtigen;
- het protestgeld niet te retourneren.

Aanvullend commentaar bij 01-03:

Dit is een uitstekende illustratie bij het commentaar bij case 01-01 (waar een denkpauze werd gevolgd door een positief bod) betreffende het verschil tussen een denkpauze gevolgd door een negatief dan wel een positief bod.

Een denkpauze gevolgd door een zwak bod levert doorgaans zeer heldere ongeoorloofde informatie op zo ook hier: 'ik heb over voor 3♦'. Daar mag geen gebruik van worden gemaakt. In "negatief-bodgevallen" heeft de partner van de denker normaal gesproken zelf precies één negatieve actie (meestal pas zoals hier) en meerdere positieve (hier 3♥, 3♠, 3SA etc.). Als de negatieve actie (passen op 3♦) als een logisch alternatief bestempeld kan worden (het criterium is of vergelijkbare spelers de negatieve actie serieus in overweging zouden nemen) dan 'moet' de negatieve actie gekozen worden. Mocht

de negatieve actie niet een logisch alternatief zijn dan is de PK doorgaans vrij terughoudend te treden in de vaak arbitraire keuze uit de beschikbare positieve acties. Geef oost ♥A i.p.v. ♥3 en dan is het evident dat hij nog iets biedt (pas is dan geen logisch alternatief), wat dat mag hij echt zelf weten.

Kortom in normaal Nederlands: neemt partner na een goed te duiden denkpauze een beslissing, respecteer dat dan gewoon. Het bespaart de wedstrijdleiding veel werk en het levert op den duur ook meer punten op. Want mocht doorbieden een slechte score opleveren dan mag je hem houden, levert het een goede score op dan moet je de arbitrage ook nog winnen. De ervaring leert dat slechts in een zeer klein aantal gevallen de PK 'doorbieden na denkpauze met negatief bod' tolereert, het criterium logisch alternatief is vrij hard.

Het geld. Dit protest is in vergaande mate frivol en er zouden eigenlijk aanzienlijk zwaardere sancties op dit soort protesten moeten staan dan het verbeurd verklaren van 50 gulden uit de clubkas. De wedstrijdleader heeft de case voldoende correct behandeld en iedereen, gegeven het niveau van de wedstrijd, kan bedenken dat pas op 3♦ niet zodanig absurd is dat het geen logisch alternatief is en dus dat verdere actie na de denkpauze niet toelaatbaar is.

Protest 01-04

Districtsviertallencompetitie

Spel 24

W / -

♠ B7
♥ 109532
♦ A74
♣ HB8

♠ A53

♥ A6

♦ B109

♣ V10642

♠ 106

♥ HVB874

♦ HV3

♣ A7

♠ HV9842

♥ -

♦ 8652

♣ 953

West	Noord	Oost	Zuid
pas	pas	1♥	1♠
3♥	3♠	4♥	pas
pas	4♠	5♥	pas
pas	pas		

Het probleem was het volgende:

Zuid was uitgekomen met ♠H. In slag twee was vervolgd met ruiten voor de heer. Nu werd harten gespeeld, door noord genomen met het aas en er werd schoppen teruggespeeld. Vanaf hier lopen de versies van NZ en OW uiteen. Volgens NZ was de slag voor ♠V en was daarmee het contract eentje down. Volgens OW werd de slag gehaald door ♠B. Beide partijen hadden 5♥ contract op het scorebriefje genoteerd. De wedstrijdleader werd pas na afloop van de wedstrijd geroepen (direct na afloop van het spel had blijkbaar niemand in de gaten dat er iets speciaals gebeurd was). De wedstrijdleader kwam er niet goed uit wat er precies gebeurd was en besloot om de genoteerde score te handhaven. Ook het protestcomité van het district handhaafde die score, waarop NZ naar de PK gingen. Deze overwoog:

- dat noch de spelers, noch de wedstrijdleader, noch de PC van het district in staat waren de feiten afdoende vast te stellen;
- dat uit de stukken wel duidelijk blijkt dat de verdediging niet met tweemaal schoppen begonnen is en dus oost een maakkans gegeven heeft in de vorm van de klaverensnit maar dat oost deze kans niet genomen heeft (niet zo gek want die snit zat mis);
- dat gegeven het feit dat niemand zich iets opmerkelijks kan herinneren het onbestaanbaar is dat de tweede schoppenronde later door de boer gewonnen is (enige discussie en een sterk verhaal aan de bar zou dat toch allicht opleveren) en dus dat er gewoon tien slagen gemaakt zijn;
- dat alle misverstanden verklaarbaar zijn uit denkkronkels als 'tien slagen en dus is de manche gemaakt', dergelijke dingen komen vaker voor.

De Protest Commissie heeft besloten:

- de beslissing van de wedstrijdleader en van de PC van het district te vernietigen voor zover het de score op het spel betreft;
- de score op het spel vast te stellen op 5♥ één down;
- het protestgeld te retourneren.

Protest 01-05

NBB-beker

Spel 21

♠ H542

N / NZ

♥ HB

♦ AVB82

♣ H8

♠ 10

N

♠ V76

♥ 32

W

O

♥ 8765

♦ H104

Z

♦ 653

♣ AVB10743

♣ 652

♠ AB983

♥ AV1094

♦ 97

♣ 9

West	Noord	Oost	Zuid
–	1SA	pas	2♥
3♣	3♠	pas	4♣
pas	4♦	pas	4♥
pas	4SA	pas	5♥
pas	...5♠	pas	6♠
allen passen			

OW riepen na afloop de wedstrijdleader en maakten bezwaar tegen het doorbieden van zuid na de aarzeling van noord alvorens 5♠ te bieden. De wedstrijdleader had er geen moeite mee en handhaafde de score. OW gingen naar de PK en die overwoog:

- dat dit een standaardgeval van 'aarzel-Blackwood' is en derhalve een hamerstuk aangezien er legio handen denkbaar zijn waarbij slem geen goed contract is, doorbieden in deze specifieke denkpausesituatie is slechts toelaatbaar als er geen handen construeerbaar zijn waarbij slem geen goed contract is.

De Protest Commissie heeft besloten:

- de beslissing van de wedstrijdleader te vernietigen en daarbij haar treurnis over de genomen beslissing uit te spreken;
- de score op het spel vast te stellen op 5♠ plus één;

Aanvullend commentaar bij 01-05:

In geval van 'aarzel-Blackwood' (het doorbieden door de antwoordende hand nadat de vragende afzwaait na een denkpauze) is de jurisprudentie spijkerhard. Als er in de rede één hand construeerbaar is waarbij slem niet goed is wordt het teruggedraaid. Mocht slem down gaan dan blijft die score uiteraard staan. In feite is dit een bijzonder geval van een denkpauze gevolgd door een negatief bod waar we (internationaal idem dito) nog strenger zijn dan in het algemene geval. Een wijze les, respecteer partners beslissing na een denkpauze. Jammer dat de wedstrijdleader de verkeerde beslissing nam.

Protest 01-06

Open drive

Spel 25

♠ H7

N / OW

♥ A1098

♦ H2

♣ 108762

♠ B10965

N

♠ A842

♥ H5

W

O

♥ 764

♦ 98

Z

♦ V75

♣ HV43

♣ AB9

♠ V3

♥ VB32

♦ AB10643

♣ 5

West	Noord	Oost	Zuid
–	pas	1♣	1♦
1♠	pas	2♠	...pas
pas	3♦	pas	pas
3♠	allen passen		

Na afloop maakten OW bezwaar tegen het doorbieden van noord na de aarzeling van zuid. De wedstrijdleader had er geen probleem mee: volgens hem zou ten minste 75% van de vergelijkbare spelers in

deze situatie 3♦ bieden. OW maakten bezwaar bij het protestcomité en die maakte het nog bonter: de score bleef staan, maar **zuid** kreeg een berisping vanwege de denkpauze. OW besloten het geval ook nog aan de PK voor te leggen.

Deze overwoog:

- dat de denkpauze gevolgd door een negatief bod duidelijk interpreteerbare ongeoorloofde informatie oplevert, namelijk dat verdere actie vermoedelijk goed uitpakt;
- dat hoewel enige actie van noord goed te begrijpen is (maar hij heeft dit probleem zelf gecreëerd door in de voorgaande biedronde niets te doen), passen alleszins in aanmerking komt, dus een logisch alternatief is en dat dus verdere actie niet toelaatbaar is;
- dat het berispen van een speler voor een denkpauze onmogelijk is, nadenken is een immers een normaal onderdeel van het spel.

De Protest Commissie heeft besloten:

- de beslissing van de wedstrijdleider en van de lokale PC geheel te vernietigen;
- de score op het spel vast te stellen op 2♠ precies gemaakt;
- het protestgeld te retourneren;
- de berisping in te trekken en haar afgrijzen uit te spreken over het berispen van een speler wegens het plegen van een denkpauze.

Aanvullend commentaar bij 01-06:

Het plegen van een denkpauze is noch laakbaar noch strafbaar, wel het gebruik maken van de ongeoorloofde informatie die dit oplevert. Dat een organisatie lieden in een pc benoemt die zelfs niet over deze basale bagage beschikken stemt diep treurig. Overigens is een formele berisping een zwaar middel dat niet snel wordt opgelegd en in dit geval is het volstrekt ongepast.

Scoreprogramma's

door Ton Kooijman

Al weer een jaar of vijf geleden ontmoette ik een Zweedse topbridger die zich ook bezig hield met het programmeren van een scoreprogramma voor parenwedstrijden. Hij wilde daar het beste programma ooit geschreven van maken en had een heleboel vragen om dat te kunnen bereiken. Toen ik hem vorig jaar weer ontmoette vertelde hij dat er weinig van terecht was gekomen, hij had onvoldoende tijd gehad. Maar dit jaar speelde hij opnieuw in het Forbo-toernooi en had opnieuw een aantal vragen voor me. Want de Zweedse bridgebond had hem gevraagd nu toch echt dat programma te schrijven.

De vragen die hij stelde gaven mij opnieuw de indruk dat er veel te weinig aandacht besteed wordt aan het op de juiste wijze scoren van de resultaten in een parenwedstrijd. En de verandering in de spelregels waarbij nu een kunstmatige score ook minder kan worden dan 40%, levert nog extra complicaties op.

Laten we veronderstellen dat een paar in een zitting zowel een kunstmatige arbitrale score van gemiddeld-plus als gemiddeld-min krijgt. Eén van de vragen was of dat samen tot twee gemiddelde scores leidt. Mijn antwoord is nee: als de score op de wel normaal gescoorde spellen beneden de 40% of boven de 60% ligt, dan wordt of de 'min' of de 'plus' van kracht. Alvorens de waarde van de kunstmatige score echt te kunnen bepalen, moeten we eerst weten hoe groot de score op de andere spellen is. Als deze tussen de 40% en 60% ligt is er niets aan de hand en kennen we precies 40% (gemiddelde-min) en 60% (gemiddelde-plus) toe. Als de 'echte' score boven de 60% uitkomt weten we zeker dat gemiddelde-min niet onder de 40% kan liggen en kennen we dus 40% toe. Die score voegen we toe aan de 'echte' scores' en daarmee zal deze iets omlaag gaan. Daarna kunnen we vaststellen wat er met gemiddelde-plus moet gebeuren, of 60% of meer als de score op

de andere spellen nog steeds boven de 60% ligt.

Omgekeerd, als de score op de echte spellen beneden de 40% ligt, weten we zeker dat de score gemiddelde-plus nooit meer dan 60% kan zijn en kunnen we die dus op 60% stellen en toevoegen aan de 'echte' scores. Daarna kan bepaald worden wat gemiddelde-min wordt.

Een voorbeeld: in een zitting worden 24 spel gespeeld en een van de paren haalt twee kunstmatige arbitrale scores, een gemiddelde-min en een gemiddelde-plus. Op de 22 'echte' scores heeft het paar 62% gehaald. Dan weten we dus dat gemiddelde-min precies 40% wordt en die score kunnen we toevoegen. De score wordt dan dus 61,04% en dat wordt dan ook de waarde van gemiddelde-plus. Mijn Zweedse programmeur dacht aan heel andere dingen en ik hoop dat ik hem daar vanaf heb geholpen.

Er was nog iets dat niet klopte. Stel dat er een straf is gegeven van een kwart top. Hoe moet die verwerkt worden? In het Zweedse concept werd eerst de straf verwerkt en pas daarna de score voor gemiddelde-min en gemiddelde-plus uitgerekend. Dat is niet juist. Die straf moet niet gekoppeld worden aan het resultaat op een bepaald spel, maar helemaal los van de spellen worden bekeken. En dus ook voor het bepalen van kunstmatige scores buiten beschouwing blijven. Helemaal aan het eind van het rekenproces wordt die straf nog eens afgetrokken. Laten we eens kijken wat het verschil is.

Stel dat een paar een volle top straf krijgt, over 24 normaal gespeelde spellen een score van 70% haalt en op één spel gemiddelde plus haalt. En dit bij een top van 10. Dan moet dus gemiddelde plus ook 70% worden en wordt de totaalscore in die zitting 70% (=175) Daar moet de straf van 4% (een top bij 25 spel is 4%) vanaf

getrokken worden en dus is het uiteindelijke resultaat 66% (= 165). Als we foutief beginnen de straf eraf te trekken heeft dit paar over de 24 echte spellen $24 \times 7 - 10 = 158$ punten gehaald (6,58 per spel). Dan krijgt hij dus $158 + 6,58 = 164,58$ matchpunten. Het scheelt uiteraard niet veel, maar het kan wel de overwinning kosten. In feite krijgt het paar op deze manier een grotere straf dan een top (éénvierentwintigste van een top meer)

Als we de score op deze manier berekenen stuiten we op een probleem bij het lezen van artikel 88. Daar staat dat een score van gemiddelde-plus moet worden vastgesteld door de score op de feitelijk gespeelde spellen te bepalen en toe te kennen als die hoger is dan 60%. Letterlijk staat daar dus dat we een onderscheid moeten maken tussen een spel dat gespeeld is, een spel waarop een gemiddelde-min is toegekend en een spel waarop gemiddelde-min is gegeven omdat het niet gespeeld kon worden. Dat kan natuurlijk niet de bedoeling zijn, dus ik stel voor dat onderscheid niet te maken. Waarschijnlijk heeft nog nooit iemand zich dit probleem gerealiseerd.

Als we dan toch het vergrootglas onder de kunstmatige arbitrale score zetten is het goed nog eens vast te stellen dat bij de toepassing van Neuberg in geval er twee of drie onderling vergelijkbare scores zijn bij een onklaar bord, het gegeven percentage van 60% niet als gemiddelde-plus moeten worden beschouwd. Een score van 60% ligt in die gevallen vast (net zoals 55% of 70%) en varieert niet met de score op de normaal gespeelde spellen als die hoger dan 60% zou zijn.

En nu maar hopen dat alle scoreprogramma's op deze manier werken.

Het rekenen aan arbitrale scores

door Ton Kooijman

Er is op het internet een wereldwijde discussiegroep die zich met de spelregels van bridge bezighoudt. Je kunt er eenvoudig aan deelnemen door je te abonneren. Dat doe je door een mailtje te sturen naar het adres:

'bridge-laws@rgb.anu.edu.au'.

Met in het bericht alleen het woord 'subscribe' of 'subscribe bridge-laws', dat weet ik niet meer precies. Probeer maar.

Je moet wel een beetje dapper zijn, want zo nu en dan wordt er flink wat afgekletst. Dus het is goed om de delete-knop bij de hand te houden. Maar er verschijnt genoeg materiaal om de Wekowijzer te verrijken. Neem het volgende, een vraag uit Australië.

Spel 3 ♠ 107632
Z / OW ♥ 106
 ♦ B
 ♣ A10943

♠ AV8		N	♠ 95
♥ 54		W	♥ VB932
♦ AV10762		Z	♦ H84
♣ V7		O	♣ 865

 ♠ HB4
 ♥ AH87
 ♦ 953
 ♣ HB2

De bieding gaat:

West	Noord	Oost	Zuid
—	—	—	1SA
2♦	2♠	...pas	pas
3♦	allen passen		

Het is een parenwedstrijd en oost heeft gearzeld alvorens de eerste keer te passen. De WL wordt geroepen, hij stelt de aarzeling vast en vertelt de spelers verder te gaan. NZ verzamelt vijf slagen, maar heeft verzaakt waardoor één slag wordt overgedragen en west zijn contract maakt. Wat wordt nu de beslissing van de WL?

Dit is werkelijk een juweeltje van een probleem, met ongeveer alle facetten die kunnen voorkomen.

De eerste vraag is of 3♦ van west gesugereerd kan zijn door de aarzeling, of anders geformuleerd: biedt een overgrote meerderheid van westspelers nu 3♦, en nog anders: heeft west een redelijk alternatief tot zijn beschikking? Die vragen behoren tot dezelfde conclusie te leiden en die is in dit geval dat west behoort te passen. In dat geval gaat noord 2♠ spelen waarin hij tien slagen maakt. Dus stellen we de score van OW vast op -170.

Nu NZ. Als NZ benadeeld zijn door de overtreding vertelt artikel 12 dat we ook voor hen een arbitrale score moeten vaststellen. Zijn ze dat? Australië vond van niet en gaf NZ -110 voor 3♦ gemaakt. De redenering is dan natuurlijk dat zonder de verzaking 3♦ één down gaat, dus dat de schade niet door de overtreding van west is veroorzaakt, maar door de onoplettendheid van NZ. Dat onderscheid maken we inderdaad, uitgedrukt in 'nadeel als gevolg van' en 'nadeel volgend op'. Het eerste vraagt wel om herstel, het tweede niet. De vraag is dus allereerst of NZ zonder verzaking ook vijf slagen gemaakt zouden hebben. Het kan tenslotte zo zijn dat alleen door te verzaken de 5e slag is binnengekomen zodat de overdracht van één slag tot het normale resultaat leidt. Dat is uit de gegevens niet te halen, maar zou dat het geval zijn dan zijn NZ wel degelijk benadeeld en behoort voor hen de score op +170 te worden vastgesteld.

Laten we voor het instructieve vervolg aannemen dat NZ zonder verzaking vijf slagen zouden hebben gemaakt (blijft de vraag, want bij normaal spel maken OW negen slagen, als mijn analyse deugt). Goed, vijf slagen bij normaal spel dus, heeft NZ de schade dan aan zichzelf te wijten? Hun score zou dan in plaats van -110 nu +100 geworden zijn, terwijl we al

hadden vastgesteld dat zij zonder overtreding +170 hadden gehaald. Het antwoord behoort dus te zijn dat NZ de schade gedeeltelijk aan zichzelf te wijten hebben en gedeeltelijk aan OW kunnen toekennen. In woorden: Het verschil tussen +170 en +100 (bij normaal spel) is schade veroorzaakt door OW, door het onjuist bieden van 3♦. Maar de schade die gekoppeld is aan het verschil tussen +100 en -110 hebben NZ aan zichzelf te wijten, omdat bij normaal spel 3♦ één down moet (nogmaals: dat nemen we aan).

Laten we het in matchpunten zetten. Stel dat de top op het spel 10 mp is en dat +170 voor 8 mp zorgt, +100 voor 4 en -110 slechts 1 mp geeft. Dan hebben ze dus een vermindering van 3 mp aan zichzelf te wijten en zijn hun tegenstanders schuldig aan het verlies van 4 mp.

Dan is ook duidelijk wat de arbitrale score moet zijn: 5 mp. Uit te rekenen door te beginnen bij 1 mp en daar vier bij op te tellen, want daar hebben ze dan recht op, of te beginnen bij 8 mp en daar drie (hun eigen schuld) vanaf te trekken.

Australië vroeg ook nog hoe bij deze split-score (niet complementaire score voor NZ en OW) de rest uitgerekend moest worden. Hun voorstel deugde niet. Het voorgaande is WL-stof, deze vraag zit in het CLB-deel. Hoewel? De idee is om de scores voor NZ en OW gewoon in hun eigen rij te zetten en dan de beide frequenties afzonderlijk in matchpunten uit te rekenen. Maar in dit geval kunnen we voor NZ geen score op het spel vaststellen. Er lijkt maar één zinnige oplossing voor NZ mogelijk, de score voor dit paar niet mee te nemen en dus net als bij een kunstmatige arbitrale score voor de overige paren Neuberg te gebruiken.

Leuke vraag, niet waar? Dit antwoord heb ik in de discussiegroep ook gegeven en daarbij gezegd dat het een prachtige vraag voor een examen is, omdat ongeveer alles wat een WL moet weten in dit ene probleem bij elkaar komt. Waarbij ik moet opbiechten dat het onderscheid tussen schade volgend op en als gevolg van in de WL-cursus niet zo concreet behandeld wordt. Een inhaalslag dus.

Verslag bijeenkomst bondsarbiters *door Frans Lejeune*

In dit blad hebben we al eerder uittreksels gepubliceerd uit de verslagen van de bijeenkomsten van de bondsarbiters. Hieronder volgt een aangepast verslag van de bijeenkomst van januari jl. Er werd eerst een aantal problemen besproken uit een weekend Tweede Divisie viertallen die aangebracht waren door Fuchs en daarna werden nog een paar live-arbitrages behandeld.

Probleem 1: In spel 8 blijkt als het op de tweede tafel aankomt noord twaalf en zuid veertien kaarten te hebben. Je laat de kaartverdeling herstellen en laat het spel daarna alsnog aan de tweede tafel spelen. Wat voor straf geef je?

We laten herstellen en het bord gewoon spelen. Aan de andere tafel navragen wat er gebeurd is. In een viertallenwedstrijd geef je een straf aan NZ van de andere tafel, in principe 1 WP.

Fuchs merkt op dat er twee adders onder het gras zitten: in art 25 WR wordt een **speler** bestraft voor het niet tellen en dus zou je dan 2 WP moeten geven; in art 24 WR wordt 1 WP straf gegeven aan een **deelnemer** (is dus viertal). Volgens Ruijg moet je in dit geval geen straf geven, omdat het bord niet geannuleerd hoeft te worden (zie 24 WR). Bosman meent dat het in de geest van de Spelregels is om geen straf te geven als herstel mogelijk is zonder problemen. Bosman merkt op dat het WR niet in overeenstemming is met de geest van de Spelregels en wellicht niet

voldoende doordacht. Zijn voorstel is om de Reko te verzoeken dit te wijzigen. Volgens Kooijman ontikom je momenteel niet aan straf als je naar de reglementen kijkt. Ruijgs uitgangspunt is om zo min mogelijk straf geven. Kooijman vindt deze overtreding tamelijk ernstig. De Weko zou nog steeds voor allerlei overtredingen standaardstraffen vaststellen. Dit kan daarin meegenomen worden. Fuchs licht toe dat het vooral kwam doordat dummy tijdens het spelen weggegaan was en de leider waarschijnlijk een kaart van dummy bij zijn kaarten heeft gevoegd.

Uyterwaal merkt op dat het in Noord Holland tijdens de Tweede Divisie regelmatig voorkwam dat een speler wegliep om te gaan roken en dat werd door tegenstanders als zeer irritant ervaren. Besloten is toen om spelers te verplichten om te blijven zitten en halverwege een korte rookpauze in te lassen. Cosijn wil dit liever niet te zeer formaliseren; je moet rekening houden met de omstandigheden ter plaatse (bv. zaal, bar e.d.). Wel alert op dit probleem zijn en ingrijpen als dat nodig lijkt.

Terug naar het probleem van Fuchs: er lijkt op dit moment geen consensus te komen. Fuchs heeft beide spelers een waarschuwing gegeven, omdat niet duidelijk was of OW misschien de kaarten van noord teruggestoken hadden. Kooijman vindt wel dat dit geval onderstreept dat het van belang is om éénduidigheid te hebben. De praktijk zal meestal zijn geen straf als er geen ellende van gekomen is. Het reglement moet aangepast worden.

Een ander probleem: op zondag heeft Fuchs niet toegestaan dat spelers uit de gesloten kamer weg mochten als het spelen in open kamer nog niet beëindigd was. Welke regeling je hanteert is mede accommodatie-afhankelijk. Zaterdag was een andere regeling gehanteerd.

Trouwborst zegt dat het belangrijk is dat beide dagen van een weekend dezelfde regels gelden; anders verliest de wedstrijdleiding zijn gezag. Voor iedere competitie bij voorkeur één persoon de lijn uit laten zetten. In Tweede Divisie zal dat

veelal de RKL zijn, daarboven medewerker bondsbureau.

Op de EK's wordt tegenwoordig van de spelers geëist dat de kaarten geteld worden. Als hersteld kan worden (desnoods door een nieuw spel te laten spelen), wordt geen straf gegeven. Als dat niet kan (bv. beide tafels hebben een eigen set en andere tafel is al verder), wel straf. Zolang het reglement niet veranderd is, moet wel straf gegeven worden. Bij het opstellen van het nieuwe reglement moet goed overdacht worden of er gevallen zijn waar wel straf gegeven moet worden (geen straf als het niet ernstig verwijtbaar is).

Probleem 2: De wedstrijdleader wordt geroepen en krijgt het volgende te horen: Zuid: "Wedstrijdleader, het bieden op het vorige spel ging: west opende 2♠, noord vroeg wat het betekende, kreeg als antwoord "weak jump" en bood 2SA, daarna werd rondgepast en we zijn twee down gegaan. Nu blijkt dat 2♠ gewoon sterk was en dat oost dacht dat west een volgbod deed".

West: "het staat anders wél op de systeemkaart en daar heeft noord op gekeken."

Noord: "Dat heb ik pas gedaan nadat ik al geboden had".

Wat doe je verder ?

Volgens Bosman is het heel simpel. Er is een overtreding (verkeerde uitleg), maar is er nadeel en is er oorzakelijk verband? Noord heeft wel verzuimd eerder de wedstrijdleader te roepen (hij heeft na zijn bod op de systeemkaart gekeken en gezien dat het sterk was). Daarmee heeft hij wel de mogelijkheid verspeeld om zijn bod nog te wijzigen. De uitleg weak jump is altijd fout (is geen uitleg van een openingsbod), dus noord had kunnen weten dat er iets niet klopt. Sietsma vindt dat noord ook een eigen verantwoordelijkheid heeft en als het antwoord niet duidelijk is, moet hij misschien verder informeren. Misschien heeft noord bewust niet door-

gevraagd omdat hij hoopte dat oost het fout zou gaan doen.

Fuchs meldt dat in de praktijk aan tafel al voordat zuid had geboden duidelijk was wat er gebeurd was. Oost heeft toen verklaard dat hij dacht dat zuid geopend had.

Probleem 3: Waar staat wat je in een viertallenwedstrijd doet als een spel op de tweede tafel in de verkeerde richting gespeeld is? Wat doe je ermee? In Rotterdam was er een spelset waarbij west en oost bij 24 spellen aan de korte kant van het mapje zaten, maar op spel 25-28 aan de lange kant. Gelukkig kwamen ze er na één spel achter.

Wat je moet doen in een viertallenwedstrijd staat nergens. Als overspelen kan dan doe je dat, liefst zonder straf. Als vanwege de tijd overspelen niet kan, dan annuleren, geen straf. Als dit tijdens het spelen ontdekt wordt, dan zo mogelijk een nieuw spel er in. Als na afloop ontdekt wordt, dan kan het niet, tenzij in de eerste helft, want dan kun je in de tweede helft een extra spel laten spelen; in tweede helft kan dat niet vanwege 86C. Bij annuleren wel denken aan eventueel andere WP-schaal.

Probleem 4: Hoe beslis je in onderstaand geval?

Zuid speelt een hartencontract, met H1092 van troef in dummy. Na enkele slagen speelt zuid, die aan slag is, een kleine schoppen voor; west legt een kaart dicht op tafel, zuid vraagt om een kleine troef van dummy, noord speelt de twee bij en west draait nu zijn kaart om en dat blijkt troefvijf te zijn ARBITRAGE !!!! (volgens een andere lezing nam west zijn dichte kaart terug en speelde daarna troefvijf bij).

Er is geen voorgeschreven straf voor het dicht op tafel leggen van een kaart en daarna te gaan denken over het vervolg. De kaart van west is nog niet gespeeld, dus mag nog terug. De leider heeft gewoon voortijdig gespeeld en die voortijdig gespeelde kaart blijft gehandhaafd. West wint de slag. Kooijman wil wel west een dusdanige straf geven (in hoogte) dat alle

voordeel wordt weggenomen, dit vanwege het onbehoorlijke gedrag van west (dus op basis van art. 74). Fuchs heeft in de praktijk geen straf gegeven.

Probleem 5:

Biedverloop:

West	Noord	Oost	Zuid
–	–	1SA	2♣
? doublet	pas	pas	2♥
allen passen			

West vraagt naar de betekenis van 2♣. Hij krijgt als antwoord: "klaveren en een hoge(re?) kleur".

Op de systeemkaart van NZ staat DONT, maar Zuid dacht een multi-Landyvariant te spelen.

Noord heeft: ♠ xxx, ♥ B9, ♦ xxxx, ♣ ABxx

Zuid heeft: ♠ xx, ♥ AV8xxx, ♦ Axx, ♣ xx

Tot overmaat van ramp start west met troef, voor B-H-A en snijdt zuid daarna met succes op troeftien van oost (die HTx had) voor contract. Wat beslis je?

Wat zuid dacht te spelen is niet zo interessant. Warendorf merkt op dat wat hem betreft de beslissing afhangt van de betekenis van de pas van noord. Veelal zal redoublet vragen aan zuid om zijn kleur te bieden. Cosijn denkt dat er meestal geen afspraak is over de betekenis van de pas. Het paar in de praktijk speelde geen wisselende afspraak. De vraag is of zuid nog 2♥ mag bieden. Zonder de uitleg van noord zou zuid mogelijk 2♥ bieden. Kleine meerderheid wil 2♥ wel toestaan. Fuchs heeft score laten staan. Er is geen overtreding begaan en het bieden van zuid is niet beïnvloed door de gegeven uitleg. Dat moet eigenlijk wel vastgesteld worden (door zuid door te zagen over zijn afspraken). OW kunnen aan tafel ook wel weten wat er aan de hand is en ze hadden wellicht de wedstrijdleider eerder kunnen roepen. Een reden om 2♣ gedoubleerd te schrijven is dat NZ dan bij de PK maar moeten aantonen dat 2♥ mag. Maar Cosijn (en Kooijman ondersteunt hem daarin) vindt dat je wel moet proberen vast te stellen wat de pas volgens zuid is en als niet expliciet vaststaat dat dat klaveren moet zijn, laat je de score staan.

Probleem 6: de leider speelt uit dummy voor, en speelt zelf voor de beurt bij. RT speelt nu een kaart, en de leider wil nu zijn kaart vervangen. Wat beslis je? Hints: in welk artikel van de Spelregels wordt het voor de beurt bijspelen door de leider behandeld? Is het voor de beurt bijspelen van de leider onreglementair? Helaas voor de leider. De bedoeling van 47B is niet dat leider nu terug mag. Dat slaat voornamelijk op verzaken en gelijktijdig spelen. Meerderheid vindt dat wijzigen niet mag. Kaart van de leider is gespeeld. Er is geen artikel waarin voortijdig bijspelen van de leider is geregeld.

Probleem 7:

		♠ AHBx	
		♥ xx	
		♦ 10xx	
		♣ H1098	
♠ xx			♠ 10xx
♥ 10xxx	W	N	♥ Axx
♦ Hxxx		O	♦ VBx
♣ Vxx		Z	♣ xxxx
		♠ V9xx	
		♥ HVB9	
		♦ Axx	
		♣ AB	

Biedverloop:

West	Noord	Oost	Zuid
–	1♣	pas	1♥
pas	1♠	pas	2♦
pas	2♥	pas	2♠
pas	3♦	pas	4SA
aps	5♥	pas	6♠
allen passen			

NZ zijn puur natuurlijke bidders met alleen een redelijke systeemkaart zonder speciale afspraken. Voor de uitkomst is 2♥ uitgelegd als een 4-3-2-4 en 3♦ als controle. Na ♥A(?)start is 6♠ eenvoudig gemaakt. Noord zegt dat zijn hand een probleem is na 2♦ en hij ziet 2♥ als noodbod. Anderzijds is hij ervan overtuigd dat 3♦ nu om een stopper voor 3SA vraagt. Desgevraagd geeft hij toe dat hij de uitleg van 3♦ eigenlijk voor de uitkomst had dienen te corrigeren. Oost beweert bij een cor-

recte uitleg ruiten te starten, waarop noord zegt dat het contract bij een goede klaverenbeslissing nog steeds gemaakt wordt, omdat de vrouw derde zit. Wat beslis je? Als je de klaveren goed doet, dan is 6♠ altijd gemaakt. De uitleg van zuid is onjuist, er is nadeel dus een scorecorrectie. Maar de vraag is wat dat moet worden. De start van ♥A is niet erg goed, maar is zeker niet abnormaal. Noord had de uitleg van het 3♦-bod moeten corrigeren. Als de wedstrijdleader geen recht heeft om 12C3 te gebruiken, moet dus maar één down geschreven worden. In Tweede Divisie mag de wedstrijdleader wel 12C3 gebruiken. Trouwborst merkt op dat hij als speler waarschijnlijk geen wedstrijdleader geroepen zou hebben, omdat hij de start slecht vindt en de score dus eigen schuld. Geopperd wordt om 50% van beide scores te geven. Fuchs heeft een gewogen arbitrale score gegeven op basis van 20% geen ruitenstart, 40% down met ruitenstart, 40% met ruitenstart gemaakt.

Kooijman wil kort namens de PK op een paar zaken wijzen. De PK stuit vrij vaak op het probleem dat er onvoldoende gegevens voorhanden zijn om een protest goed te behandelen. Dus bondsarbiters wordt nogmaals nadrukkelijk gevraagd om alle gegevens boven water te krijgen. Als voorbeeld wordt het volgende protest genoemd:

Spel 8

W / –

		♠ 983	
		♥ AB7	
		♦ H9864	
		♣ VB	
♠ 10			♠ AHB765
♥ HV104	W	N	♥ 85
♦ AV3		O	♦ 107
♣ 109862		Z	♣ H54
		♠ V42	
		♥ 9632	
		♦ B52	
		♣ A73	

Biedverloop:

West	Noord	Oost	Zuid
pas	pas	1♠	pas
1SA	pas	2♠	pas
pas	doublet	pas	3♥
doublet	allen passen		

De vraag was of 1SA nu nog steeds for-
cing is, nadat voorgepast was. De wed-
strijdleader had dat niet vermeld (en moge-
lijk ook niet gevraagd). Liever ziet de PK
uitgebreid alle feiten vermeld dan de
overwegingen van de wedstrijdleader om
tot deze beslissing te komen. Kooijman
geeft ook nog als voorbeeld een probleem
tijdens de Olympiade van 1980: Hallén
werd door de Chief TD meerdere keren
naar tafel teruggestuurd om extra feiten
boven tafel te krijgen.

We proberen de Code of Practice te han-
teren. Dat betekent dat de wedstrijdleader
moet proberen de best mogelijke beslis-
sing te nemen, dus niet zonder meer de
niet-overtreders het voordeel van de twijfel
te geven. Dat betekent dat je als wed-
strijdleader een probleem hebt en dat
overleg met de andere wedstrijdleaders en
zo mogelijk met goede spelers nodig is.
Meld ook dit op het protestformulier. Als je
geen overleg hebt kunnen hebben, omdat
het vlak voor tijd gebeurde, meld dat ook.
De protesttermijn is niet altijd goed vast-
gelegd; in principe geldt dan de halfuurre-
geling, maar daar moet je niet te star mee
omgaan. Voor centrale weekenden geeft
Kooijman altijd aan dat voor de zaterdag
de protesttijd eindigt op zondagmorgen
11.00 uur. Voor de zondag veelal nood-
gedwongen een half uur na afloop. Moet
in aanvullende bepalingen beter geregeld
worden.

In de Code of Practice staat ook dat bij het
spelen met schermen het doorgeven van
de tray binnen 15 seconden geen onge-
oorloofde informatie oplevert. Wel moeten
de spelers de discipline opbrengen de tray
zonodig iets vertraagd door te geven. In
hoog competitieve biedverlopen mag het
zelfs iets langer duren.

Kooijman heeft ook nog een vraag richting
Weko: hij heeft het commentaar bij de uit-
spraken een keer goed gelezen. Het
commentaar moet zich wat hem betreft
beperken tot technische aspecten en niet
nog een keer boven de PK gaan staan en
vertellen dat ze het eigenlijk niet goed ge-
daan hebben. Sietsma moet meer de na-
druk leggen op de gevolgen voor de toe-
komst, bv. in geval van tijdslimieten.
Een geval uit de Weko-wijzer: na denk-
pauze is duidelijk dat bieden niet mag als
pas een redelijk alternatief is. Voor de uit-
komst ligt het lastiger: de denkpauze is
veelal niet zo gericht dat je daaruit conclu-
sies kan trekken die tot de start leiden. De
Spelregels zijn hierover niet duidelijk. De
PK wilde nu 12C3 gebruiken om in de
helpt van de gevallen de start wel toe te
staan en in de helpt niet. Dat kan volgens
Kooijman theoretisch niet: als er onge-
oorloofde informatie is, die een start sug-
gereert, dan mag deze niet en als het wel
mag dan blijft score staan.

In dit kader worden twee vragen over
denkpauzes en schermen kort besproken.
In het eerste geval ontbiedt noord de
wedstrijdleader omdat oost (aan zijn kant
van het scherm) heeft gedacht. Dit moet
niet, maar als het gebeurt, dan moet je als
wedstrijdleader wel proberen vast te stellen
of de andere kant die denkpauze heeft
opgemerkt. De denkpauze moet aan de
andere kant vastgesteld worden. Mis-
schien moet dat in de instructie aan de
spelers gemeld worden.

Nu volgen de live-arbitrages:

Spel 14	♠ B2				
O / -	♥ AV9732				
	♦ H8				
	♣ V105				
♠ 753		N		♠ A1098	
♥ 1084		W	O	♥ H	
♦ VB9			Z	♦ A10532	
♣ 9843				♣ A76	
	♠ HV64				
	♥ B65				
	♦ 764				
	♣ HB2				

Biedverloop:

West	Noord	Oost	Zuid
-	-	1♦	pas
pas	1♥	1♠	doublet
2♦	3♥	pas	4♥
pas	pas	doublet	pas
pas	pas		

Noord claimt na start van ♦A en kleine klaveren na.

Claim: noord denkt ♥AHV9732 te hebben, zegt dat hij drie keer troef speelt en dat hij nog twee azen afgeeft.

Noord zegt tegen wedstrijdleider dat oost vrijwel zeker de heer zal hebben gezien het biedverloop. Bovendien mag hij nu niet meer snijden en dan valt de heer.

West maakt bezwaar.

Wedstrijdleider 1: neemt spel mee en gaat er over denken.

Wedstrijdleider 2: vraagt om kaarten open te leggen. De leider zegt dat als hij de troeven van boven gespeeld zou hebben dat hij dan het contract maakt. West zegt dat als noord zich gerealiseerd had welke kaarten hij werkelijk had, hij misschien gesneden had (west heeft drie punten en dat had ook ♥H kunnen zijn). Oost meent dat noord ook best met een kleine harten naar de boer had kunnen beginnen. De wedstrijdleider besluit tot één down.

Wedstrijdleider 3: neemt de feiten tot zich en gaat zich beraden. Ze besluit tot één down. Want troeftrekken kan op verschillende manieren en beginnen met een kleintje naar de boer zou goed kunnen.

Wedstrijdleider 1 neemt essentieel dezelfde beslissing.

Bosman stelt vast dat alle drie de wedstrijdleders dezelfde beslissing nemen. De manier waarop je het vertelt maakt wellicht uit of je uiteindelijk een protest krijgt. De tweede wedstrijdleider merkte op dat het goed mogelijk was om te beginnen met honneur van de korte kant. Het protestcomité heeft de verschillende speelwijzen gewogen, met inbegrip van de speelwijze van een kleintje naar de boer. Ook is meegenomen dat met ♦H begonnen zou kunnen zijn. Dan kom je tot de ontdekking dat ♥H nog mist. Gaat noord het dan goed doen?

Cosijn wil weten of je als wedstrijdleider moet kijken hoe noord het gespeeld zou hebben als hij weet welke kaarten hij in zijn handen heeft of op basis van de (onjuiste) claim.

Kooijman zegt dat noord een speelwijze aangegeven heeft en die volg je, waarbij je twijfelpunten wel in zijn nadeel mag uitleggen. Je kijkt dus niet hoe hij gespeeld zou hebben als hij weet welke kaarten hij heeft. Als noord gezegd zou hebben: ♥A, ♥H, ♥V dan maakt noord zeker zijn contract. Als zuid Bx gehad zou hebben en de leider gezegd zou hebben vier keer troef, gaat hij wel down.

Kooijman vindt de uitspraak van het protestcomité wel redelijk, maar hij vraagt zich af of 12C3 hiervoor bedoeld is. Twee wedstrijdleders merken op dat artikel 70 stelt dat **ieder** twijfelpunt in je nadeel moet worden uitgelegd. Bosman denkt dat hij aan tafel ook zeker één down zou geven, ondanks dat 12C3 mag.

Spel 3

♠ A43				♠ 108752
♥ B5				♥ AV4
♦ H106				♦ B42
♣ VB643				♣ 75
		N		
		W	O	
			Z	

Zuid opent 1♦, west volgt 2♣ en oost alerteert en legt uit dat dit een zwakke twee in ruiten is of een erg sterke hand. West vraagt nu of oost de 1♦-opening wel heeft gezien.

Wedstrijdleader 1: berispt west voor zijn opmerking en zegt tegen oost dat hij geen gebruik mag maken van de informatie dat zuid 1♦ heeft geopend. Oost biedt nu 2♦, west 3♣ en oost nu 3♠ en dat wordt het eindcontract. Wedstrijdleader wijst er op dat NZ moeten roepen als ze denken dat van ongeoorloofde informatie gebruik is gemaakt. Ze roepen en de wedstrijdleader stelt dat 2SA voor west een redelijk alternatief geweest zou zijn. Arbitrale score gebaseerd op 4♠ veel down.

Wedstrijdleader 2: hij weet niet zo snel wat hij er mee aan moet; hij komt later terug. Wedstrijdleader 3: opmerking van west niet toegestaan, oost moet opmerking west negeren. Oost dient te bieden alsof west met 2♣ is begonnen en west mag geen gebruik maken van de alert van oost. Eindigt weer in 3♠. Zuid vindt dat OW minimaal naar de manche zouden moeten gaan. Spel wordt meegenomen. Als hij terugkomt, geeft hij als beslissing: west had 2SA moeten bieden en dan eindigt het in een manche gedoubleerd.

Wedstrijdleader 2 komt terug: De opmerking mag niet, bieding gaat door en oost mag weer geen gebruik maken van info. Ook nu weer bezwaar tegen passen op 3♠ (en subsidiair bezwaar tegen 3♣). Arbitrale score gebaseerd op 4♠ gedoubleerd.

Iedereen kwam met dezelfde oplossing en dat doet Bosman deugd. Dit is volgens hem wel de manier waarop hier mee omgegaan moet worden. Kooijman heeft daar zijn twijfels over. In internationale discussiegroepen wordt gesteld dat je niet mag vragen naar betekenis van een bieding als je het zelf wel weet, maar het vragen doet om je partner wakker te maken. Dat is op zich academisch (omdat je het niet aan kunt tonen), maar je mag wel altijd om een herhaling van het biedverloop vragen en dan wordt partner vast wel wakker. Dit is moeilijk: je moet dit zeker niet afdoen met gemiddelde-min en gemiddelde-plus, want dan kun je een ramp door een overtreding wegpoetsen. Oplossing is niet duidelijk. Dit heeft niets meer met bridge te maken.

Sietsma merkt op dat vaak redelijk verwijtend wordt opgetreden richting west. Je moet west er wel op wijzen dat dit niet mag, maar dat moet zo neutraal mogelijk.

Spel 2
O / NZ

♠ AB764 ♥ V10965 ♦ A ♣ 73	W N O Z	♠ 53 ♥ AHB8 ♦ B1074 ♣ 865 ♠ 982 ♥ 742 ♦ 9865 ♣ HV4 ♠ HV10 ♥ 3 ♦ HV32 ♣ AB1092
------------------------------------	--------------------	--

West	Noord	Oost	Zuid
–	–	pas	1♣
1♠	doublet	2♠	3♦
3♠	...pas	pas	doublet
allen passen			

Het laatste doublet is gealerteerd en uitgelegd als optional.

Mag zuid nog doubleren? OW maken na afloop bezwaar tegen doublet van zuid. Wedstrijdleader 1: de wedstrijdleader stelt feiten vast. Vreemd optional doublet (opmerking OW). Wedstrijdleader neemt spel mee. Zijn beslissing: 3♠ ongedoubleerd drie down. Hij vindt dat voor zuid pas een redelijk alternatief is.

Wedstrijdleader 2: denkpauze wordt vastgesteld; hij stelt vast dat tussen OW en NZ verschil van opvatting heerst over betekenis van optional doublet. Wedstrijdleader neemt spel weer mee. Doublet zou best wel eens gebaseerd kunnen zijn op de denkpauze. 3♠ wordt eindcontract.

Wedstrijdleader 3: idem: ook spel mee. 3SA was betere actie geweest, zuid heeft gekozen voor doublet. Noord kan kiezen voor pas of 4♦ en laat score staan.

Wedstrijdleader 4: Wedstrijdleader stelt feiten vast en heeft (net als de vorige wedstrijdleaders) moeite de spelers kalm te krijgen en te houden. Neemt ook spel mee. Hij beslist dat zuid mag doubleren

(pas is geen redelijk alternatief). Noord mag passen. Score blijft staan.

Bosman stelt dat de reactie van de spelers een schoolvoorbeeld is van hoe spelers kunnen reageren. Daar moet je op ingrijpen en het laten stoppen. In een paar gevallen werd door wedstrijdleader nog ingegaan op het feit of noord mag passen, maar dat is niet relevant. Het gaat er alleen om of zuid een redelijk alternatief had. 3SA was wel een redelijk alternatief, pas niet. Bosman vindt doublet toelaatbaar. Cosijn merkt op dat je nog wel even na moet gaan in hoeverre noord echt 8+ punten belooft en wat de reden van de denkpauze was.

Warendorf merkt op dat in de oude opvattingen een optional doublet interesse toont in tegenspelen (en dus waarden in schoppen).

De grens van acht punten moet wel aanvaardbaar zijn, maar dan is pas geen redelijk alternatief.

Er is nog één ding dat Bosman in de afsluiting ter tafel wil leggen. Het vooraf steeken van spellen door één van de spelers, steekt weer de kop op. De Reko overweegt in het WR expliciet op te nemen dat de wedstrijdleader mag voorschrijven dat opnieuw geschud moet worden, als hij er niet van overtuigd is dat de spellen goed geschud zijn. Een optie zou ook kunnen zijn om sets na het schudden door te schuiven naar andere wedstrijden. Maar het probleem is dat dit alleen speelt bij decentrale wedstrijden en daar wordt het moeilijk om dit ingevoerd te krijgen. Het verder reglementeren zal daarom niet helpen. De Spelregels bieden al mogelijkheden om iets te doen. Meer regelgeving niet nodig, wel beter toezicht.

De REMU record drive **Een oefening in crowd-control** *door Hans van Staveren*

De historie: ieder jaar organiseert een district in Nederland de bondsdagen. Dit evenement combineert de jaarvergadering met enig sociaal gebeuren, en menig boba kijkt er al het hele jaar naar uit. Net als de aanwijzing van de kascontrolecommissie in iedere bridgeclub is de aanwijzing van het volgende district om dit evenement te organiseren iedere keer weer een ietwat angstig gebeuren voor onwillige districten. Zo ook het district Amsterdam: eigenlijk geen zin, maar je kunt toch niet altijd nee zeggen. Ergens in de jaren negentig loste Amsterdam dit probleem op door met een royaal gebaar aan te kondigen dat zij het in het magisch jaar 2000 op grootse wijze zouden organiseren, zodat ze voor jaren van het gezeur af waren.

Helaas, iets waar Amsterdam nauwelijks op had gerekend, kwam te gebeuren: het dreigde echt 2000 te gaan worden. Daar stonden ze dan met hun grote mond. Toen kwamen ze, begin 1999, op het idee

een hele grote bridgedrive te organiseren, 2000 bridgers in 2000 was het idee. Dat zijn 500 tafeltjes en tijdens het zoeken naar een lokatie in Amsterdam om die neer te zetten (absoluut niet makkelijk) kwamen ze in de ArenA terecht. Daar kun je nauwelijks voetballen, maar er valt best een redelijk bridgetoernooitje te organiseren. De opzet van 2000 bridgers werd snel opgekrikt naar 2000 paren, een nieuw wereldrecord, en vanaf dat moment liepen er verschillende parallelle trajecten: hoe kom je aan het geld, wat doe je voor vertier, en wie regelt het bridgegedeelte eventjes.

Op een gegeven moment in 1999 ging dus mijn telefoon. Het was Ruud Knaack, voorzitter district Amsterdam. Ze wilden een bridgetoernooi van 2000 paren organiseren, nog geen idee hoe, en of ik dat kon regelen. Gelukkig kreeg ik een dag bedenktijd. In die dag heb ik heel wat bedacht. Om te beginnen belde ik onmiddellijk met Eric van Dijk, want als je met 2000

paren *iets* nodig hebt is het wel een betrouwbare rekenkamer. We besloten samen om het te gaan doen.

Enig heen en weer gediscussieer met de organisatie leverde op dat we één zitting zouden spelen, en er was ongeveer vijf uur ruimte voor het bridgen, inclusief uitslagen. We besloten om 13 rondjes van twee spel te gaan doen. Dan hadden we nog een kleine drie kwartier over om een topintegraal uitslag over 1000 tafels te maken. Moest kunnen.

Gezien het te verwachten lage ervaringsniveau van de gemiddelde deelnemer moest alles uiterst simpel zijn, met zo min mogelijk kans op fouten. Over het door Ruud Knaack gesuggereerde dupliceren door de deelnemers zelf heb ik dan ook meteen mijn veto uitgesproken, de kans op fouten daarmee is veel te groot. Nee, alles van te voren dupliceren (2000 boards dus, en met de hand want streepjescode spellen konden er niet af), en dan NZ laten zitten, OW één omhoog, spellen één omlaag. Ja ik weet dat je dan eigenlijk een aparte NZ- en OW-uitslag moet maken, maar iedereen die denkt dat je met 2000 paren in één zitting een betrouwbare uitslag kunt krijgen, op wat voor manier dan ook, is wat naïef.

Het was ook meteen duidelijk dat we de “zaal” in groepen moesten gaan verdelen, met geheel autonome leiding. Iedere centrale instantie is gedoemd te falen bij deze grootte. Gezien het schema moest het aantal tafels per groep een veelvoud van 13 zijn, en na wat passen en meten op de kaart van de ArenA besloot ik tot 16 groepen van 65 tafels, wat het maximum aantal paren op 2080 bracht. Een groepje van 65 tafels leek me te behappen voor een niet al te ervaren rekenaar. Dat zijn 65 tafelscorekaartjes elke 17 minuten, ongeveer 15 seconden per kaartje. Over de hele zaal zou het dus een uitslag per seconde zijn, wat al aangeeft dat een centrale invoer absoluut niet kon. Per groepje wilde ik twee wedstrijdleiders, een reke-

naar en een caddy hebben, totaal zijn dat al 64 personeelsleden.

Verder heb je ook nog voor 1000 tafels bidding boxen nodig, en dat heeft geen enkele organisatie in de kast liggen. De suggestie om ieder paar zelf twee bidding boxen te laten meenemen leek me wat omslachtig. Je ziet het wisselen al voor je met al die meegedragen boxen. Die gaan vallen, dat weet je meteen. Ik kwam toen op het idee om iedere groep te laten “sponsoren” door een district. Dat district moest dan de bidding boxen en drie van de vier personeelsleden verzorgen voor zijn groepje. Die mensen konden dan meteen hun bidding boxen in de gaten houden. De bond zorgde dan nog voor de hoofdwedstrijdleider voor elke groep, gersoneld uit de groep bondsarbiters waarvoor alle verlopen die dag waren ingetrokken. Dit werkte in de praktijk vlekkeloos. Uiteindelijk werd elk groepje slechts 52 tafels groot, er waren niet voldoende inschrijvers.

De wedstrijdleiders in elk groepje kregen absolute macht. Zolang ze ervoor zorgden dat het speeltempo werd gehandhaafd mochten ze van mij iedere willekeurige beslissing nemen. Er waren geen protesten mogelijk, niet tegen de beslissing van de groeps-WL, en niet tegen de uitslag. Voor dat soort finesses hadden we gewoon geen tijd.

Dan kreeg je het punt inschrijving en uitslag. Bij bijna elk toernooi is er een centrale aanmeldtafel, waar je je loopbriefje krijgt. En ook wordt bij bijna elk toernooi na afloop ergens aan de wand een uitslag opgehangen. Nu is het bij een toernooitje van 40 tafels al levensbedreigend om als eerste te proberen je uitslag te zien, en bij de gedachte aan 4000 bridgers die zich op een opgehangen uitslag storten, kreeg ik beelden voor ogen van het Heizel drama. Ten koste van alles moest ik zien te vermijden dat er een centraal punt ontstond. Bij de inschrijving kon ik dat regelen door de spelers al de letter van de groep waar ze zouden spelen toe te stu-

ren, zodat ze daar meteen heen konden, en de inschrijving per groep kon gebeuren. Wat de uitslag betreft wist Eric de zaak zo te organiseren dat de totaaluitslag opgesplitst werd per groep, en daar ook kon worden opgehangen. De spelers kregen te horen dat als ze zich van hun groep zouden verwijderen er *nergens* anders een uitslag te vinden zou zijn.

Die uitslag hebben we als volgt geregeld: iedere groep rekende geheel autonoom zijn uitslag uit met behulp van Pairs en aan het eind van het toernooi gebeurden er twee dingen. Ten eerste werd die uitslag naar floppy gekopieerd en door de caddy naar de centrale rekenkamer gebracht. Daarna werd de uitslag per groep op de eigen printer geprint en opgehangen, wat de deelnemers al een idee moest geven van hun prestatie. In de centrale rekenkamer werden intussen al die floppies in een speciale versie van Pairs gestopt, een totaaluitslag berekend, en de totaaluitslag weer opgeknipt per groep, op floppy geschreven, door de wachtende caddy teruggebracht, en bij de groep geprint en opgehangen. Dat was het uur U voor Eric van Dijk. Ik moet zeggen dat het allemaal zo vlekkeloos is gelopen dat we er ons zelf enigszins over verbaasd hebben. Ruud Knaack die bezig was met een doemscenario (hij ging de uitslagen bij de groepen halen om een soort pseudo-uitslag met de hand te maken) had nog niet de helft van het veld afgelopen toen we al klaar waren.

Mijn uur U zou de start van het toernooi zijn. Zouden al die spelers wel komen (natuurlijk niet), zouden ze hun groep vinden, zouden we op tijd kunnen beginnen? Mijn strategie was de volgende: alle groepen op één na zouden compleet gemaakt worden, zodat ze het van te voren geladen schema konden spelen. Die ene groep (de "rommelgroep") zou ik bemensen met aan mij bekend, en 100% crisisbestendig personeel. Het ging als volgt: tien minuten voor aanvang werd de inschrijving bij alle groepen gesloten. De caddy ging naar de rommelgroep en

noemde het aantal paren dat zijn groep te kort kwam, zelfs als dat nul was. Dit aantal paren werd van tafel geplukt, en aan de caddy overhandigd. De caddy nam die paren mee, en de WL bij zijn groep was verantwoordelijk voor het daar plaatsen en het veranderen van de namen in de computer (de te verwachten paren waren reeds ingevoerd). Als een paar onverhoopt na sluiten van de inschrijving bij zijn groep kwam moest dat paar naar de rommelgroep worden gestuurd, waar we zouden proberen ze te plaatsen. Bij de rommelgroep werd de administratie bijgehouden om te controleren of alle groepen wel waren langsgelopen.

Het liep allemaal fantastisch. Even dreigden de loopbruggen in de ArenA roet in het eten te gooien, want de aanvoersnelheid van bridgers was veel lager dan ik gedacht had. Het was een angstig gezicht: de tribunes vol met duizenden mensen, die traag als stroop het veld op slenterden. Tien minuten voor aanvang was toch iedereen op het veld, en door grote ballonnen met groepsletters wist iedereen zelfs zijn groep te vinden. Het ophalen van reserves verliep vlekkeloos. Drie minuten voor de officiële aanvang riep de speaker dat we konden beginnen. Vanaf dat moment had ik eigenlijk niets meer te doen, alles was geregeld.

In totaal ben ik zeer tevreden over de organisatie. Ik denk niet dat er een speler iets heeft gemerkt van de kleine foutjes, we hadden een topintegraal uitslag over zo'n 800 tafels binnen twintig minuten, en ik heb naderhand flink wat complimentjes te verstouwen gekregen.

Wat ging er mis? Eigenlijk alleen maar dingen die niet mis gegaan waren als ik in het begin mijn poot stijf had gehouden over al mijn eisen. Zo had ik als eis dat alle drukwerk een week voor het toernooi klaar moest zijn, zodat ik het kon controleren. Die termijn werd niet gehaald ("Onmogelijk". "Onzin, gewoon een week eerder beginnen"), en dus bleken een uur voor aanvang de tafelboards niet in setjes

van 52 te liggen, maar eerst 16 keer board 1, dan 16 keer board 2 enzovoorts. Verder bleek board 26 in het geheel niet aanwezig. Dat lijkt een kleinigheid, maar je wilt het niet meemaken op dat moment. En dan de computers....

Het is natuurlijk voor iedereen volstrekt duidelijk dat het maken van een uitslag in dit soort extreme omstandigheden geen ruimte voor improvisatie laat. Met Eric had ik dan ook afgesproken dat hij "zijn" computers uiterlijk op donderdagavond zou hebben. Dat bleek de sponsor niet te kunnen. Eric belde me op een gegeven moment dat hij te horen had gekregen de computers pas op de ochtend van het toernooi te zullen krijgen. Daarop heb ik mijn veto uitgesproken, dat kon absoluut niet. Uiteindelijk ging Eric accoord met van ieder type computer dat we zouden krijgen

één exemplaar op donderdagavond, en de rest op zondagochtend. Helaas bleek tijdens het toernooi dat er één extra type was, en of de duvel ermee speelt, juist op dat exemplaar bleek de geladen versie van Pairs niet goed te werken. Zowel Eric als ik raakten tijdens die ontdekking, twintig minuten voor het einde van de zitting, een jaar van ons leven kwijt, maar Eric wist door snelle improvisatie de boel toch te redden. Hulde.

Tot slot, kan het nog groter? Volgens mij zou ik met dezelfde technieken iedere willekeurige grootte toernooi aandurven. Geef mij een veld waarop 10000 tafels passen, 40000 bridgers, 200 computers en printers, een kleine duizend man personeel en een paar vrachtwagens materiaal en ik zet nog een nul achter het record. Misschien iets voor China?

Van de groene tafel

door Ton Kooijman

Deze rubriek heeft jaren geleden regelmatig in de Wekowijzer gestaan. Hij werd gevuld met vragen en antwoorden. De vragen kwamen van de lezers, de antwoorden van ons, Weko-leden. Waarom deze rubriek niet voortdurend een halve Weko-wijzer in beslag neemt weet ik niet, want ik ben ervan overtuigd dat er vele vragen leven. Wekelijks worden er in Nederland een paar miljoen spel gespeeld, dus dat moet toch ten minste twee vragen opleveren. Kortom we gaan deze rubriek nieuw leven inblazen. Maar het is niet de bedoeling dat we de taak van protest-commissies gaan overnemen. Dus hooguit bij uitzondering, omdat het zo'n bijzonder geval is, de vraag of een bieding na een denkpauze van partner nog mag. Verder mag iedereen alles opsturen, als we niet antwoorden, is de zaak niet interessant genoeg.

Voor deze keer zo maar wat gevallen:

1. Het Forbotoernooi

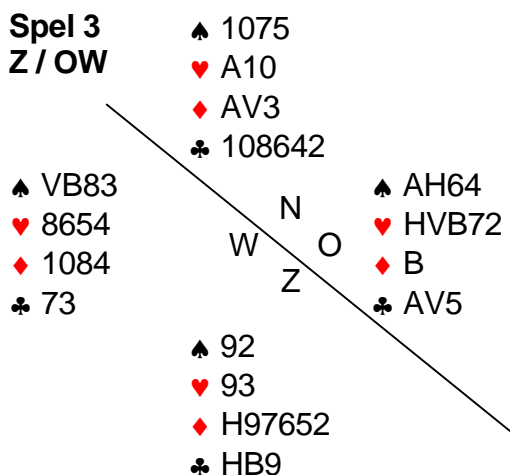
In het Forbo-toernooi biedt een Nederlands paar zich naar een groot slem. Maar

op het zeven-niveau gaat het mis. Een van de twee biedt 7♣ en de ander is ervan overtuigd dat dit een voorkeur aangeeft, dus past. De dummy gaat open met VB sec in klaver (bij de 7♣ bieder) en de leider heeft A9642. Als de leider de dummy ziet wordt hij heel boos, gooit zijn kaarten gesloten op tafel en loopt weg (een oud-international; 7♠ is voor het neerleggen). Hij wordt tot kalmte gemaand en begint te spelen. Op een gegeven moment speelt hij ♣V van tafel die houdt en dan ♣B die ook houdt. Nu gaat hij naar zijn hand en slaat ♣A, waaronder links de 10 en rechts de heer verschijnt. Dus ook 7♣ gemaakt. Nu roepen de tegenspelers de WL en vertellen hem wat er gebeurd is. Ze vinden het spel onspeelbaar, zijn door de leider van streek gebracht en willen het spel geannuleerd zien (een van de tegenspelers was een oud-international uit een buurland, die zat gelukkig met 10xx). Dat is natuurlijk onzin. Wat je tegenstanders ook uithalen, je moet zelf niet echt belachelijk gaan spelen. En het niet dekken van de boer is absurd. Overigens verdient

het gedrag van de leider zeker een straf, en die hebben we dan ook gegeven, 1 WP.

2. Swiss viertallen

Op het allerlaatste spel in de laatste ronde aan tafel 1 van de viertallen Swiss in het festival in Caïro, wedstrijd tussen een sterk Egyptisch team en een sterk team uit Bulgarije gebeurt het volgende:

West	Noord	Oost	Zuid
–	–	–	pas
pas	pas	1♣	2♦
pas	2♠	allen passen	

Er werd gespeeld met schermen, noord en oost aan één kant, zuid en west aan de andere. 1♣ was Precisie. Het 2♦-bod werd door noord gealverteerd en uitgelegd als voor de hoge kleuren. Oost besloot nu te passen op 2♠. Het contract ging zes down. Na de uitkomst werd duidelijk dat zuid echte ruiten had. Wat was er aan de hand? Dat wilde OW ook wel weten, dus riepen ze de wedstrijdleider. NZ hadden weinig zin om het allemaal uit te leggen, want de eindoverwinning kon ervan afhangen. Heeft zuid zich vergist of noord? Als zuid zich vergist heeft is er weinig aan de hand, een biedfout is niet strafbaar, en dan is west weliswaar verkeerd ingelicht, maar oost moet na 2♠ de beslissing nemen. Als noord zich vergist, heeft oost verkeerde informatie gekregen, en dat is in dit geval de overtreding die schade kan opleveren. Toen ging het minder fris. Zuid vertelde eerst dat naar zijn idee na een

natuurlijke 1♣ het bod van 2♦ inderdaad voor de hoge kleuren was, maar dat na een sterke 1♣ het 2♦-bod echt was. Na aandringen van noord werd die verklaring weer ingetrokken, hoe kon zuid nu denken dat ze zoiets raars speelden? Voor mij was het wel duidelijk, de verklaring van zuid over hun afspraak is niet ongewoon en dus diende ik daar vanuit te gaan: verkeerde uitleg in plaats van verkeerde bieding. En als oost de goede uitleg krijgt komen OW ongetwijfeld in 4♥ of 4♠ terecht (dat was ook het contract aan de andere tafel). Dus dat werd de arbitrale score. Waarmee niet Egypte maar Bulgarije het toernooi ging winnen. Dat gaat dus niet zomaar, Egypte ging in beroep. Dat zijn minder makkelijke momenten. De consequentie van de beslissing was voor iedereen duidelijk, bepaalde namelijk de winnaar. En daar zit niemand op te wachten. Egypte had nog wat spitsvondigheden in petto. Noord verklaarde nu dat oost het 1♣-bod niet gealverteerd had, zodat noord uitging van een natuurlijke opening, en dan klopt zijn uitleg van het 2♦-bod. Maar daar trapte ik niet in. Dat was tijdens de behandeling aan tafel niet naar voren gebracht en moest dus genegeerd worden. Als dat het geval was geweest had dat heus eerder op tafel gelegen, in plaats van een poging om met de afspraken te rommelen. De protestcommissie trapte er ook niet in. Maar ze vonden zo maar 620 geven toch wel wat veel. Bij minder zou de winnaar weer kunnen switchen. Daar moet je je als WL niet teveel mee bemoeien, maar je wilt ook niet dat er een twijfelachtige beslissing genomen wordt. Ik was overtuigd van de juistheid van 620. Sterker: er zijn wel argumenten om de score voor OW nog veel hoger te maken. En dat heb ik nog wel verteld. OW zijn gerechtigd de juiste afspraak te kennen, terwijl noord zich dan nog steeds vergist. Dus oost (en west) mogen weten dat 2♦ echt is en dat noord denkt dat zijn partner de hoge kleuren aangeeft. In dat geval zal oost 2♠ kunnen doubleren. En dan is er voor zuid geen enkele reden daar uit te lopen. Dat gaat vijf down voor -1100. Nu kon oost niet

doubleren, want met de hoge kleuren bij zuid, zoals het aan oost werd uitgelegd, zou dat een take-out doublet zijn. Uiteindelijk werd 620 gehandhaafd en opnieuw beïnvloedde een arbitrale beslissing ingrijpend de uitslag van een wedstrijd.

3. Wat is dwaas?

Die vraag stellen we bij bridge natuurlijk niet in het algemeen, maar gekoppeld aan de voetnoot bij de artikelen die over claims gaan. Daar wordt onderscheid gemaakt tussen dwaas aan de ene kant en zorgeloos of minder goed. Dat onderscheid is niet absoluut, maar vraagt om interpretatie.

♠ –				
♥ –				
♦ 10764				
♣ –				
♠ 43		N	O	♠ –
♥ –	W			♥ 865
♦ B9		Z		♦ –
♣ –				♣ 3
				♠ –
				♥ 742
				♦ –
				♣ V

We hebben te maken met sterke spelers. Zuid speelt een ruitencontract en oost is aan slag. Deze speelt nu een hartentje en west claimt zonder verder iets te zeggen nog twee slagen. Zuid maakt nu bezwaar, roept de WL en zegt dat west in deze slag best met ♦9 kan introeven, waarna hij alleen nog maar een slag met troef boer maakt. Kunt u zich voorstellen dat de WL zuid nu bestraffend aankijkt, een dergelijke speelwijze als dwaas kwalificeert en de tegenspelers zonder enige aarzeling twee slagen toekent?

Zo gebeurde het niet. Want toen oost in slag 10 die harten speelde claimde west nog maar één slag en wuifde daarbij met troefboer. Oost maakte onmiddellijk bezwaar en zei dat west natuurlijk altijd twee slagen maakt. Niemand zal als west toch deze slag introeven?, zo zei oost. Oost mag in overeenstemming met artikel 68D

inderdaad bezwaar maken. Dan ontstaat de enige uitzondering op de algemene regel dat na een claim/concessie het spelen ophoudt. De WL dient door te laten spelen en zal - in dit geval west - waarschuwen geen gebruik te maken van de informatie dat partner denkt meer slagen te gaan maken. De WL zei dus tegen oost dat hij de opmerking over de vanzelfsprekende speelwijze niet had mogen maken. Waarop oost zei dat hij wel moest omdat zijn partner daar zelf niet op zou komen. Een grapje waar hartelijk om gelachen werd. Wat beslist de WL nu?

Ik denk niet dat hij nog een keus heeft. Als west zo dom doet dan kun je hem die tweede slag niet geven. Zelfs niet als je er haast 100% van overtuigd bent dat bij echt doorspelen hij heus wel een schoppentje afgooit.

Ik hoop dat u mij niet misverstaat. Het is niet mijn bedoeling om in het eerste voorbeeld de claim van west niet te honoreren. Natuurlijk ziet die west hoe het verder gespeeld moet worden. Maar als een west zelf aangeeft dat hij het eventjes niet meer ziet, is hij dwaas bezig. Dat komt dus voor, maar we gaan er niet van uit.

Dit voorbeeld doet me denken aan een speelfiguur die ik in de WL-cursus altijd gebruik.

				♠ AV10
				♥ –
				♦ –
				♣ –
♠ H6		N	O	♠ B84
♥ –	W			♥ –
♦ 4		Z		♦ –
♣ –				♣ –
				♠ 73
				♥ –
				♦ 6
				♣ –

Zuid is leider in een SA-contract en oost is aan slag. West, die weet dat zuid nog ♦6 heeft, staat de laatste drie slagen af door zijn kaarten op tafel te leggen en verder niets te zeggen. Oost maakt onmiddellijk

bezwaar. De WL laat doorspelen. Wat als west nu schoppen H inlegt? Dan krijgen OW inderdaad nog een slag met schoppen boer. Duidelijk is dat als west de 6 speelt NZ alle drie slagen maken. De cursisten maken altijd bezwaar als ik stel dat nu schoppen zes spelen voor west, met de blinde vlek die hij al demonstreerde, niet dwaas meer is. Dat doet toch niemand? Wel, blijkbaar maakte het voor west allemaal niets meer uit, en dan is elke kaart even goed. Natuurlijk niet na de waarschuwing van zijn partner, maar wel op het moment dat hij zijn kaarten op tafel legde.

4. Protesten ACBL

De ACBL (bridgebond in de Verenigde Staten), brengt na elke 'National' een boekje uit met alle appeals, voorzien van commentaar door 'experts'. Dat zet ik tussen aanhalingstekens omdat ze mij zo nu en dan vragen ook mijn commentaar te geven, en je moet bescheiden blijven. Het volgende geval deed zich voor:

♠ –		♠ –
♥ –		♥ V
♦ HB		♦ V
♣ 10		♣ H
♠ –	N	♠ –
♥ H	W	♥ V
♦ –	O	♦ V
♣ B7	Z	♣ H
♠ –		
♥ 9		
♦ 6		
♣ 4		

Zuid is leider in 3♠ en we zijn in slag 11 beland. Hij neemt de klaver vier uit zijn hand en beweegt deze in de richting van de tafel. Nu ontdekt hij dat hij de verkeerde kaart heeft gepakt en terwijl hij hem wil terugstoppen valt de kaart op tafel. Is dit nu een gespeelde kaart?

De WL vond van wel en toen het protestcomité die vraag aan de aanwezige WL's voorlegde, bleken die van mening dat een kaart die bewust uit de hand is gehaald als gespeeld dient te worden beschouwd.

Dan mag hij dus niet meer terug. Het protestcomité zag geen reden de beslissing van de WL te wijzigen. Ik denk dat ze die bevoegdheid ook niet heeft. Dit is een technische kwestie en daarin kan de WL niet overruled worden. Wel kan het comité de WL adviseren zijn beslissing te herzien.

Hoewel het boek met commentaar al wel uit is, ik heb deze keer niet meegedaan, ken ik dat commentaar niet. Maar ik heb zo mijn twijfels over de beslissing van de WL. Artikel 48 zegt: 'De leider is niet verplicht een kaart te spelen die per ongeluk uit zijn hand valt.' Maar daar staat natuurlijk niet dat hij wel verplicht is een kaart te spelen die niet per ongeluk uit zijn hand valt. (Dat is de bekende logische fout, waarbij als A dan B vertaald wordt in als niet A dan niet B, of met een aansprekender voorbeeld: als CLB dan ook CLA, betekent natuurlijk niet: als niet CLB dan ook niet CLA). Voor een gespeelde kaart door de leider moeten we naar artikel 45C2: de kaart moet met de beeldzijde naar boven zo gehouden worden, dat ze de tafel raakt of nagenoeg raakt, of zo gehouden dat aangegeven wordt dat de kaart gespeeld is.

Dat is naar mijn mening niet gebeurd. De kaart is niet 'zo gehouden', datenz. Ik ben benieuwd wat de commentatoren gaan zeggen.